

Rövid hírek.

90

Honfoglaló eleink
címmel az Ópusztaszeri

Történeti Emlékparkban 2018 októberéig tekinthető meg Boldog Zoltán régész-grafikus-művész kiállítása. A művész tárlatán a honfoglalás kori és középkori magyar történelem és hadtörténet hiteles, régészeti leleteken alapuló rajzos rekonstrukciói mellett a korabeli bizánci hadviselés és életmód, a varégek vagy épp a besenyők viselete, fegyverze-
te is megjelenik. A tárlatot a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum és a szegedi Móra Ferenc Múzeum gyűjteményeinek honfoglalás kori régészeti leletei egészítik ki.

Régész-grafikus
kiállítása
Ópusztaszeren

Újkőkori kutak
Tiszakürt határában

A z
M 4 4 - e s

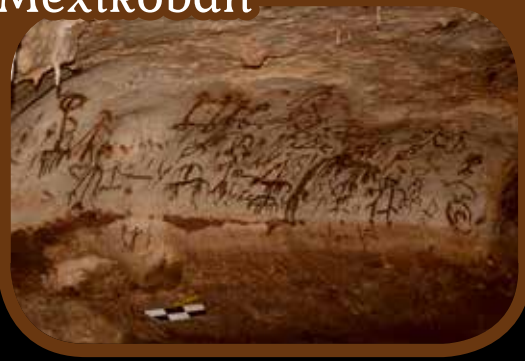
nyomvonalán zajló feltá-
rások során két, az újkőkorra keltezhető
(kb. 7300 éves) kút került elő Tiszakürt határában.

A kutak az egykori települések szélein találhatóak, és különböző szerkezetűek. A szolnoki múzeum régészei egy ácsolt szerkezetre bukkantak, míg az ELTE ásatásán egy ún. „bodonkút” került elő. Ez gyakorlatilag egy kettévágott, majd mindkét felén kivájt fatörzset jelent, melyet összeillesztettek. Az alsó illesztés szerencsére megmaradt, így jól lehet látni a törzs átfúrásának és a kötélként használt hajlékony ágaknak a nyomait. Mindkét kút faszervezetét kiemelték, és megkezdték a hosszas konzerválási fo-
lyamatot.

A
Y u c a -

tán-félsziget (Dél-Me-
xikó) esőerdejében fantasztikus maja
festményeket fedeztek fel egy barlang fa-
lán. A rajzok madarakat, emlősöket, keresz-
tet és egyéb geometrikus formákat ábrázol-
nak, illetve emberi alakokat, köztük egy harcost
is. A mexikói régészek egyelőre nem tudják
meghatározni a festmények jelentését és
pontos korukat sem, mégis a legjelen-
tősebb barlangrajzok közé teszik
ezt a felfedezést.

Maja falfestmények
Mexikóban

... a világból

Bácsmezi Gábor

91

Co

Meath (Ír-

szág) közelében, az UNESCO

világörökség-listáján szereplő Brú na Bóinne régészeti lelőhely szívében egy újabb újkőkori kamrasírt tártak fel a régészek. A mintegy 40 méter átmérőjű kamra kb. fele a híres newgrange-i sírnak. A kutatók szerint azonban az újonnan feltárt kamra lehetett az egyik legkorábbi sír, a maga 5500 évével. Ráadásul az ásatáson talált egyik ún. szegélykövön igen sok karcolt díszet találtak. A leletet az elmúlt 50 év egyik legjelentősebb megalitikus felfedezésének minősítették a régészek.

Újabb megalitikus sír Írországban

Korábbi lehet az emberi megtelepedés Krétán

Old Deer

(Skócia) falu mel-

lett folynak régészeti kutatások a középkori apátság területén. Az ásatások egyik szenzációja egy kőből készült játék, mely a „hnefatafl” nevű északi stratégiai játékhoz készült. Igen ritka leletnek számít, és főként keresztény egyházi környezetben került elő. Az 1219-ben alapított apátság alatt valamilyen faszerkezetű építményre bukkantak, mely a kutatók gyanúja szerint az elvesztett monostor lehetett. Ez a monostor összefüggésbe hozható a *Book of Deerrel*, melyben az első írásos skót-gael nyelvemlékek találhatóak.

Kréta év-

milliók óta sziget,

így az első lakosoknak is át kellett kelniük a tengeren. Korábban úgy vélték, hogy erre 10.000 éve került sor először. 2008 és 2009 közt görög és amerikai kutatók Plakias környékén (Kréta déli része) több száz pattintott kőeszközt találtak, amelyek legalább 130.000 évesek, és valószínűleg a Neander-völgyi emberek készítették. A felfedezés után nem sokkal Naxos szigetén is találtak olyan kőeszközöket, melyeket 50.000 és 200.000 év közé kelteznek. Az új leletek fényében valószínűleg újra kell gondolni a görög szigetek betelepülésének problematikáját.

Középkori stratégiai játék Skóciában

A régészeti ásatásokon megszokottak számító kerek gödrök feltárása során meglepő felfedezést tettek Jászberény határában a régészek. Összesen 6 ember maradványait találták meg a gödrökbe dobva. Néhány gödörben összegyűjtve találták meg az emberi maradványokat, míg az egyikben egy teljes emberi vázát találtak, melyet valószínűleg egyszerűen beledobtak. A régészek szerint talán egy 3300–3500 éve lezajlott csata veszteseinek maradványait találták meg.

Emberi maradványok a gödrökben

Középkori érmelelet Hollandiában

A holland vízművek munkatársai érmékre és egy edényre bukkantak Vianen (Hollandia) közelében. Értesítették a régészeket, akik fel is tárták a leletet. Az ásatás eredményeképp kb. 500 érme került napvilágra, melyek közül 12 darab arany, míg a többi ezüst volt. Az érméket zsákban vagy valamilyen ruhában tették az edénybe. A legtöbb érmét az 1470-es és 1480-as években verték. A holland érmék mellett VI. Henrik angol király, Burgundiai Dávid utrechti püspök és II. Pál pápa által vert érméket rejtettek el.

A Kannah Creek környéki ásatásokon (Colorado, USA) ritka leletre bukkantak a régészek. Az egyik vasdarabról kiderült, hogy egy keréklakatos, spanyol pisztoly része lehetett, valamikor a 16–17. században. Ez az első ilyen lelet a régióban, eddig főként Texas és Új-Mexikó államokban találtak hasonlókat. A coloradói lelőhelyen előkerültek még páncéldarabok is, valamint egy, a főleg a középkori Európában használt, úgynevezett „rondell tör” is. Két elképzelésük van a kutatóknak a tárgyak idekerülésére. Eddig úgy gondolták, hogy a spanyolok az 1700-as években jelentek meg ezen a területen, de akár korábban is vezethettek expedíciót a környékre. A másik elképzelés szerint akár a helyi, ute indiánokkal történt kereskedelem révén is idekerülhettek ezek a tárgyak.

Zsákmány vagy kereskedelem?

ÉVMILLIÓK URAI!

ÉLETHŰ DINÓK AMERIKÁBÓL

Kiállítás a Móra Ferenc Múzeumban
Szeged, Roosevelttér 1-3.

2018. július 16. – január 11.